

Aktywność polskich placówek dyplomatycznych na rzecz wspierania polskich firm sektora rolno-spożywczego na rynkach zagranicznych, w tym w zakresie usuwania barier w dostępie do rynków.

W erze globalizacji polityka zagraniczna w coraz większym stopniu kładzie nacisk na ochronę interesów gospodarczych, jak i na promocję potencjału gospodarczego za granicą. Aktualnie, interesy gospodarcze przenikają praktycznie przez wszystkie płaszczyzny polityki zagranicznej i to one coraz częściej determinują jej kierunki. W *Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju*, przyjętej przez Radę Ministrów 14 lutego 2017r., wskazano na potrzebę wspierania ekspansji zagranicznej polskich przedsiębiorstw, co z kolej sprzyjać będzie zwiększeniu skali umiędzynarodowienia polskiej gospodarki i umocnieniu pozycji Polski w gospodarce światowej, a także stymulowaniu wzrostu eksportu przy jednoczesnej poprawie poziomu jego innowacyjności. W dokumencie tym wytypowano także 12 branż, które będą wspierane w ramach nowej perspektywy finansowej, wśród nich jest również ta, związana z sektorem rolno-spożywczym, a mianowicie - **polskie specjalności żywnościowe**.

Wspieranie eksporterów artykułów rolno-spożywczych pozostaje niezmiennie stałym, ważnym zadaniem naszych placówek dyplomatycznych na całym świecie. Regularnie analizują one możliwości dostępu dla polskich produktów rolno-spożywczych do rynku, sprawdzają zarówno istniejące ograniczenia prawne (regulacje fitosanitarne) i możliwości ich redukcji, jak też lokalne uwarunkowania (chłonność rynku, wielkość krajowej produkcji i importu z innych kierunków, preferencje konsumenckie, strukturę dystrybucji i handlu wewnętrznego, etc.). Placówki podejmują się także poszukiwania miejscowych importerów i dystrybutorów, zainteresowanych zakupem produktów z Polski, jednocześnie aktywnie promując polską żywność i prowadząc *lobbying* za zniesieniem zakazu importu polskiej wieprzowiny.

Wprowadzenie w 2014r. przez Rosję sankcji w sektorze rolno-spożywczym oraz ograniczenia w eksporcie wieprzowiny spowodowane Afrykańskim Pomorem Świń spowodowały konieczność aktywnego wsparcia polskich eksporterów na rynkach alternatywnych. We współpracy z innymi resortami (MRiRW) wyselekcjonowano wówczas priorytetowe kierunki wsparcia - kraje Zatoki Perskiej, kraje dalekowschodnie (Chiny, Hong Kong, Korea Płd., Japonia), USA i Kanada. W tych krajach polskie placówki podejmowały intensywne działania promocyjne. Zorganizowano m.in. misje gospodarcze firm z sektora rolno-spożywczego (do Wietnamu, Wielkiej Brytanii, Senegalu, Ghany, Kanady, na Białoruś). Pomocne były w tym zakresie programy *Go China* i *Go Africa*.

Placówki szeroko też informowały o działaniach prewencyjnych polskich władz w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się ASF w Polsce. To kompleksowe podejście do wspierania eksportu artykułów rolno-spożywczych przyniosło już wymierne rezultaty - wzrost zarówno poziom eksportu, jak i dywersyfikacji uległy jego kierunki. Uruchomiono dostawy produktów rolno-spożywczych na tak ważne zagraniczne rynki jak: Kanada (jabłka), Wietnam (owoce i warzywa, zwiększenie dostaw wieprzowiny), Japonia (wołowina), Singapur (jabłka), Brazylia (przetwory mleczarskie), Rep. Korei (wieprzowina), Portugalia (jabłka).

Ponadto, kontynuowano starania na rzecz szerszego otwarcia chińskiego rynku dla polskich produktów rolno-spożywczych (wystąpienia na konferencjach, seminariach, wywiady dla mediów). Doprowadzono do podpisania polsko-chińskiego protokołu, określającego wymogi weterynaryjne dla skór bydłych, owczych i kozich eksportowanych z Polski do Chin oraz porozumienia pomiędzy MRiRW a Ministerstwem Rolnictwa ChRL o współpracy w ramach Polsko-Chińskiego Centrum Nauki.

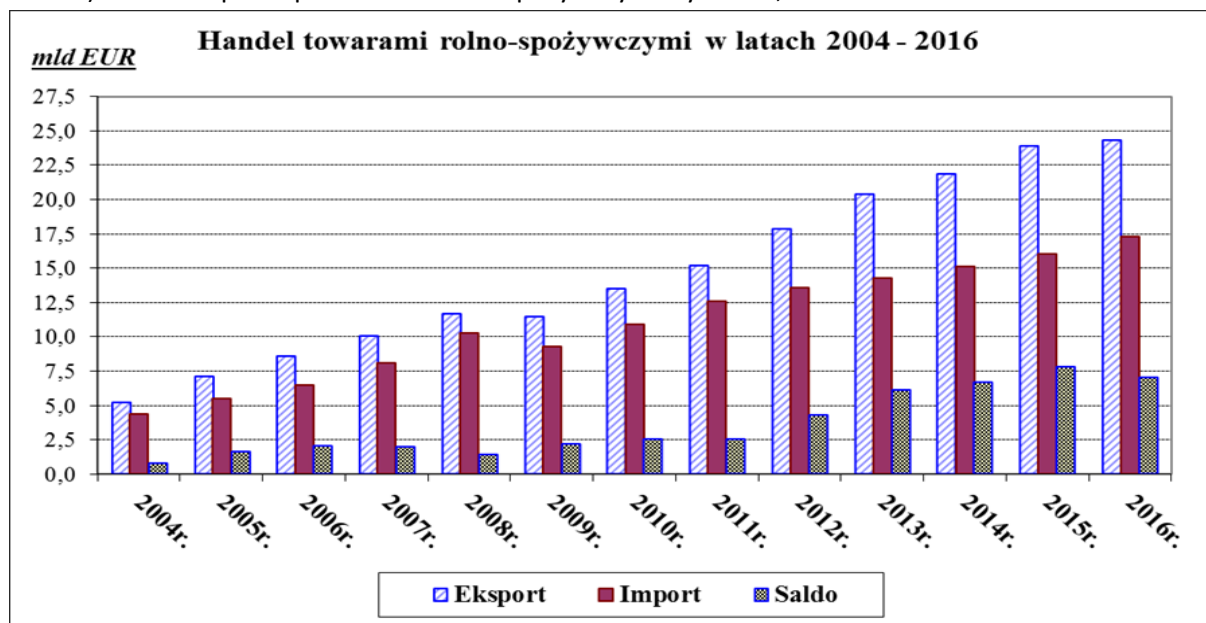
Uczestniczono w przygotowaniu i przebiegu wizyt w Polsce delegacji inspektorów fitosanitarnych (eksport świeżych owoców, kontrola zakładów drobiarskich). Aktywnie wykorzystywano udział w targach: *SIAL China, Asia Fruit Logistica, China Fruit&Vegetable Fair, iFresh China Fruit&Vegetable Expo, Food Expo HKG, World of Food Beijing, AgriPro Asia*.

Doprowadzono do uzyskania od władz indyjskich akceptacji świadectw weterynaryjnych dla szeregu polskich produktów (mleko, ryby). Wspierano także działania Głównego Inspektoratu Weterynarii na rzecz otwarcia rynku indonezyjskiego dla mleka z Polski (17 polskich mleczarni uzyskało prawo do sprzedaży na tym rynku).

Podjęmowano wysiłki uwieńczone zatwierdzeniem polskich zakładów mięsnych i mleczarskich, uprawnionych do eksportu na rynki malezyjski i filipiński. Pośredniczono w kontaktach polskich władz weterynaryjnych z instytucjami japońskimi w celu zniesienia zakazu importu polskiej wieprzowiny w związku z ASF.

Wszystkie te przykłady są ilustracją konkretnego, wymiernego zaangażowania polskiej dyplomacji we wspieranie sektora rolnego.

Według GUS, w 2016r. wartość eksportu artykułów rolno-spożywczych wyniosła **24,3 mld EUR**, co oznaczało wzrost o **1,9%** w stosunku do 2015r. Udział eksportu tej grupy towarów w polskim eksporcie ogółem wyniósł **13,2%**. Sprzedaż do państw UE wzrosła o 0,9%, do państw dawnej „piętnastki” o 1%, a do 12 „nowych” państw członkowskich odnotowano wzrost o 0,7%. Wartość polskiego importu rolno-spożywczego wyniosła **17,3 mld EUR** (wzrost o 7,6% w porównaniu do 2015r.). Udział importu produktów rolno-spożywczych wyniósł 9,6%.

Źródło: MRiRW, Departament Rynków Rolnych.

W 2016r. tradycyjnie już, najwięcej artykułów rolno-spożywczych sprzedano do Niemiec. Wartość tego eksportu wyniosła 5,5 mld EUR i w porównaniu z poprzednim rokiem był to wzrost o 2,2% (w 2015r. – 5,4 mld EUR). Eksport do Niemiec stanowił 22,6% wartości całego eksportu rolno-spożywczego, zrealizowanego w 2016r. Na drugim miejscu wśród odbiorców polskich produktów rolno-spożywczych znalazła się Wlk. Brytania, a na trzecim - Republika Czeska.

Artykuły rolno-spożywcze, które importowano do Polski, tak jak w przypadku eksportu pochodziły głównie z Niemiec, a ich wartość w 2016r. wyniosła 3,5 mld EUR. Import z Niemiec, w porównaniu z

2015r., wzrósł o 2,2% (w 2015r. - 3,458 mld EUR) i stanowił 20% importu rolno-spożywczego ogółem. Import z Holandii osiągnął wartość 1,4 mld EUR, a z Hiszpanii 984 mln EUR.

Należy mieć na uwadze fakt, że produkcja rolna jest w wielu krajach objęta działaniami ochronnymi państwa, niejednokrotnie o charakterze wręcz protekcyjnym. Są one aktywnie wspierane silnym *lobby* lokalnych producentów.

Natomiast dotychczasowe zaangażowanie inwestycyjne za granicą polskich firm z sektora rolno-spożywczego jest niewielkie. Mimo niewątpliwie obiecujących perspektyw na wielu rynkach, polskie przedsiębiorstwa raczej nie decydują się na podejmowanie aktywności inwestycyjnej. Zdecydowanie częściej mamy do czynienia z działaniami na rynkach zagranicznych w formule spółek zakładanych lokalnie, w tym z udziałem miejscowych partnerów. Takie podejście ułatwia funkcjonowanie na danym rynku i możliwość dotarcia do potencjalnych partnerów.

Deklarujemy niezmiennie gotowość do dalszej aktywnej współpracy z MRiRW w zakresie wspierania polskich producentów rolnych na rynkach zagranicznych. W roku 2017 odnosi się to w głównej mierze do promocji polskiej żywności na najbardziej perspektywicznych rynkach dla naszego eksportu rolno-spożywczego: – Zjedn. Emiraty Arabskie, Indie, Japonia, Chiny, Tajwan, Kanada, Algieria, RPA, USA, Arabia Saudyjska, Egipt, Wietnam, Iran, Białoruś, Kazachstan oraz dodatkowo: Singapur, Korea Płd., Malezja, Maroko, Meksyk, Kuba.

Poniżej prezentujemy wybrane działania naszych placówek zagranicznych w obszarze dyplomacji ekonomicznej.

Rynki europejskie:

Niemcy/Berlin - pomoc w zakupie optymalnej powierzchni wystawienniczej na największych targach rolno-spożywczych w Niemczech: Zielonym Tygodniu, targach BioFach, Euro-Tier, *Agritechnica* i Anuga; pozyskiwanie informacji na temat przepisów prawa krajowego na wniosek polskich firm (najczęstsze zapytania dotyczą przepisów higienicznych, fitosanitarnych oraz regulacji w zakresie dopuszczenia do obrotu na rynku niemieckim nawozów i środków ochrony roślin); pomoc przy organizacji misji gospodarczych polskich przedsiębiorców z sektora rolno-spożywczego; spotkania i indywidualne konsultacje z polskimi wystawcami na targach rolno-spożywczych; pomoc przy organizacji imprez promocyjnych polskiej branży rolno-spożywczej (zazwyczaj w ramach targów); promocja polskiej gęsiny w trakcie bankietu Niemieckiego Klubu Radców Rolnych, organizowanego przez naszą ambasadę.

Czechy/Praga – z uwagi na problemy wizerunkowe polskiej żywności na rynku czeskim działania placówki wiązały się w ostatnich latach przede wszystkim z promocją polskiej żywności oraz wzmacnianiem jej pozycji i wizerunku: doprowadzono do publikacji artykułu w ogólnokrajowym dzienniku gospodarczym *Hospodarske noviny* nt. polskich produktów rolno-spożywczych; zorganizowano stoisko informacyjno-promocyjne na Międzynarodowych Targach Rolno-Spożywczych Ziemia Żywicielka (10 spotkań B2B, zorganizowanych wspólnie przez WPHil, Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego oraz *Enterprise Europe Network*) - oprócz polskiego stoiska, sześć polskich firm miało swoje własne stoiska na targach (m.in. Hanzel, Wiklinex i Bio-Gen), co czyniło Polskę drugim (po Słowacji) najliczniej reprezentowanym wystawcą zagranicznym; opracowanie publikacji branżowej w jęz. czeskim nt. polskiego przemysłu spożywczego, producentów i dystrybutorów artykułów spożywczych oraz największych targów branży rolno-spożywczej w Polsce; wystąpienie przedstawiciela placówki podczas konferencji prasowej dla dziennikarzy, zorganizowanej przez Związek Sadowników RP - w ramach programu promocyjno-informacyjnego „*Niezwykłe właściwości zwykłych owoców*” dot. europejskich owoców jagodowych; prezentacja potraw kuchni polskiej podczas Dni Kultury Polskiej w Pradze,

zorganizowanych w ogrodach ambasady; udział placówki w drugiej edycji Festiwalu Ambasad (37 placówek dyplomatycznych z Europy, Azji, Afryki i Ameryki) - polskie stoisko przygotowała praska restauracja *U Dědka* (polski właściciel, w całości polski kapitał), oferując szereg tradycyjnych polskich potraw i produktów; udział placówki w Dniu Europy, zorganizowanym przez Przedstawicielstwo UE w Pradze (w ramach polskiego stoiska zorganizowano m.in. degustację polskich wyrobów cukierniczych); prezentacja oferty polskich browarów (*Ale Browar, Pinta, Maryenzstadt*) podczas Festiwalu Minibrowarów; organizacja stoiska informacyjno-promocyjnego na 19 Międzynarodowych Targach Gastronomicznych *Vino & Delikatesy* - promocja polskich firm z branży rolno-spożywczej (m.in. *Admat, Bracia Urbanek, Celpol, ŚSM Jana, Polskie Mięso Krążyński, Woseba, Flisan, Ser Farm, Maurer, IZI* oraz *Wyroby Naturalne Polska*); stoisko informacyjno-promocyjne MRiRW na Międzynarodowych Targach Spożywczych *SALIMA* - promocja produktów oznaczonych znakiem „Poznaj Dobrą Żywność.”

Dania/Kopenhaga - organizacja szkoleń dla firm podejmujących próby wejścia na rynek duński (w tym, grenlandzki), szczególnie zajmujących się dystrybucją i handlem detalicznym. Tego typu szkolenie odbyło się w marcu 2017r. dla 16 polskich firm (m.in. *Bielmar, Duda, Zakłady Mięsne H. Kania, Marvit, Victoria Cymes, Van Pur, Maspex*) we współpracy z siecią NETTO. Promocja polskich firm z sektora rolno-spożywczego przy okazji świąt narodowych i innych dużych wydarzeń organizowanych przez placówkę (np. przygotowanie we współpracy z renomowaną kopenhaską szkołą gastronomiczną *Hospitality College* obchodów święta narodowego 3 Maja w 2016r., w tym *cooking show*, prezentowanego przez szefa G. Łapanowskiego i ekskluzywnej kolacji dla korpusu dyplomatycznego i zaproszonych VIP, podczas których promowane były m.in. polskie wędliny, sery, nalewki, cydr, słodycze. W 2017r. polskie firmy z sektora spożywczego (*Kopernik, Grycan, Tymbark*) promowane są w ramach Dni Polskich (10-15.10.br.) organizowanych przez placówkę. Udział przedstawicieli firm polskich z sektora rolno-spożywczego podczas wizyt wysokiego szczebla (przykł. organizacja panelu nt. współpracy w sektorze żywności/spożywczym podczas wizyty Prezydenta A. Dudy w Kopenhadze w czerwcu 2016r.). Monitorowanie i reagowanie na informacje medialne ukazujące w negatywnym świetle polskie produkty żywnościowe (w 2017r. szczególnie głośny stał się przypadek skażonych partii łososia, wyprodukowanych dla dystrybutora duńskiego przez zakłady w Polsce, które następnie trafiły na rynek duński). Dotyczy to również pojawiających się w 2017r. doniesień o (domniemanie) skażonych partiach jaj, malin czy epidemii afrykańskiego pomoru świń w Polsce. Regularny udział firm z Polski w targach rolno-spożywczych *FOODEXPO* i *Copenhagen Food Fair* oraz misjach handlowych. Bieżące wsparcie przy pozyskiwaniu i nawiązywaniu kontaktów biznesowych. W przypadku rynku Danii, co podkreślają same firmy, niezbędne jest często wsparcie na poziomie politycznym i bezpośrednio zaangażowanie szefa placówki. W celu np. umówienia spotkania, prezentacji nierzadko konieczny jest bezpośredni kontakt ambasadora z wysokim szczeblem przedstawicielami zarządu danej firmy, szczególnie jeśli chodzi o bardzo hermetyczny sektor rolno-spożywczy, zwłaszcza w odniesieniu do dużych podmiotów, dominujących na rynku (*Coop, Dansk Supermarked, Dagrofa*).

Francja/Paryż - udział w targach przemysłu spożywczego *SIAL-Paris* na stoisku narodowym; organizacja wizyty polskich przedsiębiorców i Dnia Polskiego (m.in. degustacja produktów) na giełdzie towarowej w Rungis; organizacja spotkania szkoleniowego dla przedsiębiorców z sektora rolno-spożywczego z woj. świętokrzyskiego; organizacja spotkań *B2B* dla przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego z francuskimi dystrybutorami i hurtownikami; planowane stoisko na targach żywności ekologicznej *NATEXPO* - w październiku br.

Szwecja/Sztokholm – uczestnictwo w największych targach gastronomicznych w Skandynawii *GastroNord* (promocja oferty polskich firm z sektora na stoisku, na którym mogli prezentować swoją ofertę handlową oraz wykorzystać do spotkań *B2B*); współorganizacja - ze Związkiem Sadowników RP - konferencji pt. „*Niezwykłe właściwości zwykłych owoców,*” poświęconej owocom jagodowym (kampania obejmowała promocję walorów odżywczych i jakości owoców jagodowych). W czerwcu br. placówka była również partnerem lokalnym dla firmy *Eurobeef* oraz *Stockholm World AB* przy

wydarzeniu „Polsk Event” (promocja polskiego mięsa wołowego w Szwecji wśród nowych potencjalnych partnerów handlowych oraz przedstawicieli szwedzkich sieci spożywczych).

Hiszpania/Madryt – organizacja, wraz z Krajowym Związkiem Grup Producentów Owoców i Warzyw, polskiego stoiska narodowego podczas 9. edycji Targów *Fruit Attraction* – październik br. (na blisko 100m² wystawi się ze swoimi produktami 9 polskich grup producenckich, reprezentujących ponad 50 rodzimych przedsiębiorstw); w kwietniu 2016r. wraz z MRiRW placówka była współorganizatorem stoiska narodowego na międzynarodowych targach produktów spożywczych *Alimentaria* (na stoisku prezentowane były produkty zarówno grup producenckich jak i indywidualnych producentów polskich) - wspomniane imprezy targowe łączone są z organizacją spotkań biznesowych *B2B*, seminariów tematycznych oraz promocji w prasie i w internecie; organizacja misji przedsiębiorców z Polski i organizacja spotkań biznesowych *B2B* – współpraca z izbami gospodarczymi oraz innymi instytucjami okołobiznesowymi; organizacja wizyt studyjnych na madryckiej giełdzie artykułów rolno-spożywczych *Mercamadrid*; cykliczna (co roku) organizacja projektu promocyjnego pt. *Festiwal Polskiego Jabłka* - w trakcie uroczystości wręczane są przez ambasadora dyplomy dla wyróżniających się na rynku hiszpańskim polskich producentów.

Słowacja/Bratysława - udzielanie informacji o rynku słowackim i pomoc w wejściu na rynek dla firm zajmujących się głównie eksportem mięsa, przetworów mlecznych, ryb, pieczywa (w tym, cukierniczego), warzyw i owoców (świeżych i mrożonych), napojów, kwiatów i innych roślin ozdobnych; współorganizacja przedsięwzięcia promującego polską żywność, z podkreśleniem jej różnorodności i wysokiej jakości, ze względu na nadal obecny na Słowacji negatywny stereotyp dotyczący polskiej żywności, powstały w poprzednich latach.

Austria/Wiedeń – udział w *Route 28* - polskie stoisko w ramach imprezy popularyzującej ideę Europy i adresowanej do młodej wiedeńskiej publiczności (promocja polskiej kuchni, w tym produktów regionalnych poprzez wykład nt. polskich tradycji kulinarnych oraz warsztaty lepienia pierogów); austriackie targi turystyczne „*Ferienmesse 2017*” - we współpracy z wiedeńskim biurem POT (prezentacja polskich produktów regionalnych podczas przyjęcia dla partnerów, organizatorów i gości największych targów turystycznych w Austrii - uczestnicy otrzymali zestawy polskich produktów rolno-spożywczych: olej rydzowy; powidła jabłkowe; jabłka uzupełnione zestawem broszur nt. polskiej kuchni); Dzień Otwarty w ambasadzie pod hasłem „*Polski Stół*” - impreza otwarta, degustacja produktów regionalnych z Podlasia oraz prezentacja polskiej ceramiki.

Rumunia/Bukareszt – organizacja stoiska informacyjno – promocyjnego podczas międzynarodowych targów *INDAGRA* w Bukareszcie (promocja polskiej oferty eksportowej art. rolno-spożywczych, tj. nabiał, mięso wieprzowe i wołowe, drób, owoce i warzywa świeże i mrożone, konserwy rybne, mięsne i warzywne, napoje alkoholowe i bezalkoholowe oraz wiele innych produktów, w tym maszyny rolnicze); wsparcie misji gospodarczej KIG w Bukareszcie i Cluj-Napoca, z udziałem polskich firm m.in. z sektora rolno-spożywczego (18-21.10.2016r.); pomoc w organizacji misji gospodarczej przedsiębiorców z branży spożywczo-przetwórczej.

Bułgaria/Sofia - inicjowanie działań promocyjnych polskiej branży rolno-spożywczej, w tym organizacja misji; udział w największych targach branży rolno-spożywczej - *Interfood&Drink* (na stoisku informacyjnym udostępnionym polskim producentom ofertę zaprezentowało 15 firm branży rolno-spożywczej); organizacja, wspólnie z ambasadami V4, międzynarodowej konferencji poświęconej WPR i promowaniu europejskiej żywności; wywiady ambasadora i artykuły o polskiej gospodarce, rolnictwie i handlu z Bułgarią.

Litwa/Wilno - organizacja imprezy promującej polskie firmy z branży mleczarskiej „*Śniadanie mleczne*” (spotkanie *matchmakingowe* połączone z prezentacją i degustacją dla prasy), uczestnictwo w imprezach targowych.

Łotwa/Ryga - pośrednictwo w kontaktach przedsiębiorców z Polski i Łotwy, w tym w organizacji spotkań z przedsiębiorcami łotewskimi (gł. sieci handlowe), samorządami (Ryga, Liepaja, Daugavpils), władzami łotewskimi, stowarzyszeniami branżowymi (w tym, promocja polskich osiągnięć w

produkcji rolno-spożywczej); organizacja dwóch misji gospodarczych; weryfikacja stanu faktycznego łotewskich kontrahentów na wniosek polskich podmiotów gospodarczych; pośrednictwo w poszukiwaniu potencjalnych partnerów do współpracy na Łotwie dla polskich producentów (około 200 zapytań w okresie 2016/2017), opracowanie bazy danych wszystkich sieci dyskontów spożywczych i hurtowni na Łotwie wraz z danymi kontaktowymi osób odpowiedzialnych za poszczególne grupy towarowe; organizacja stoiska na targach *Riga Food*.

Portugalia/Lizbona - udział w największych sektorowych targach na Płw. Iberyjskim - Międzynarodowych Targach Żywności, Hotelarstwa i Technologii Przemysłu Spożywczego *ALIMENTARIA&HOREXPO* - stoisko promocyjno-wystawiennicze, udział 9 polskich firm i ekspozycja produktów 4 innych; akcja promocyjna produktów firmy *Mokate* skierowana do największych sieci handlowych Portugalii (*Pingo Doce, Continente, Intermarche, El Corte Inglés, Día*); promocja produktów firmy *Tarczyński* i *Mokate* podczas wydarzenia *Portugal Exportador 2016*.

Irlandia/Dublin - organizacja polskich stoisk podczas targów, konferencji, festynów spożywczych, takich jak: *Hospitality Expo, Galway Food Festival; Food & Drink Business Europe Conference & Exhibition, Catex*; organizacja seminariów i spotkań biznesowych firm polskich w Irlandii; współorganizacja misji biznesowych polskich firm sektora spożywczego do Irlandii powiązanych z ww. targami/konferencjami spożywczymi; publikacja artykułów sponsorowanych promujących polską żywność, które ukazały się w irlandzkiej prasie branżowej w terminie organizowanych stoisk i wizyt polskich przedsiębiorców w Irlandii.

Grecja/Ateny – interwencje ambasady ws. windykacji płatności na zaległe faktury m.in. na wniosek firmy *Agraimpex sp. z o.o.*; współorganizacja misji handlowych polskich przedsiębiorców na targi branżowe.

Finlandia/Helsinki - organizacja seminarium nt. specyfiki fińskiego rynku rolno-spożywczego z uwzględnieniem produkcji, konsumpcji, jak i sprzedaży produktów rolno-spożywczych a także możliwości eksportu do Finlandii polskich produktów sektora rolno-spożywczego - w ramach misji handlowej polskich firm; monitorowanie lokalnego rynku pod kątem cen detalicznych poszczególnych produktów spożywczych; dystrybucja materiałów informacyjnych oraz reklamowych polskich firm rolno-spożywczych oraz publikacji promujących polski sektor spożywczy (magazyn *POLISH FOOD*).

Cypr/Nikozja - dystrybucja informacji nt. targów rolno-spożywczych w Polsce wśród miejscowych przedsiębiorców oraz instytucji powiązanych z sektorem (*Polagra* i *Natura Food*).

Serbia/Belgrad - organizacja wizyty studyjnej przedstawicieli największych serbskich mediów w Polsce; współpraca z Targami Szumadija w Kragujewcu i Targami w Nowy Sadzie w celu zwiększenia zainteresowania polskich przedsiębiorców udziałem w tych imprezach targowych; inicjatywa organizacji wizyty studyjnej przedstawicieli serbskiego sektora rolno-spożywczego w Polsce.

Rosja/Moskwa - organizacja stoisk informacyjno-promocyjnych na wystawach o tematyce rolno-spożywczej oraz misji gospodarczych, w których uczestniczyły m.in. firmy reprezentujące sektor rolno-spożywczy (*JMP Flowers* oraz *Woseba*).

Białoruś/Mińsk - wsparcie przy organizacji posiedzenia polsko-białoruskiej grupy rolnej w ramach przygotowań do Komisji Polska-Białoruś ds. współpracy; organizacja Polsko-Białoruskiego Forum nt. Rybactwa Śródlądowego - w ramach podgrupy tematycznej grupy rolnej; organizacja stoisk informacyjno-promocyjnych na targach „*Białoruski tydzień rolno-przemysłowy BELAGRO*” (polskie stoisko narodowe i serwowanie polskich potraw); udział wraz z przedstawicielem ARR w II Forum Eksportowym „*Mleczna Białoruś*”; udział w organizacji misji handlowych na Białoruś w ramach targów *PRODEXPO*; zakup przez ambasadę analiz rynkowych nt. maszyn rolniczych oraz urządzeń do produkcji żywności (rozesłanie do izb rolniczych, udostępnienie zainteresowanym przedsiębiorcom, publikacja na stronie WPHil).

Ukraina/Kijów - przygotowanie kilkudziesięciu opracowań analitycznych i informacji nt. sektora rolno - spożywczego Ukrainy; udział w Forum „Owoce i Jagody” - pozyskanie informacji nt. ukraińskiej branży sadownictwa oraz potencjalnych nisz do współpracy z polskimi dostawcami wyposażenia, technologii i sadzonek dla tej branży ukraińskiej gospodarki; przekazanie informacji nt. polskich producentów maszyn dla przemysłu przetwórstwa owoców i warzyw, urządzeń chłodzących/zamrażalniczych, producentów sadzonek; udział w „Agri Invest Forum” – rozmowy z uczestnikami forum, w tym firmami agrarnymi i właścicielami ziemskimi, nt. rozwoju kompleksu agrarno-przemysłowego Ukrainy; udział w „Profitable Pig Congress - 2017” - pozyskanie informacji nt. rozwoju hodowli trzody chlewnej na Ukrainie i zapotrzebowania inwestycyjnego tej branży.

Mołdawia/Kiszyniów – organizacja stoiska na targach *Moldexpo Agriculture*; organizacja okrągłego stołu dla przedstawicieli polskiego i mołdawskiego biznesu sektora rolno spożywczego i maszynowego (przygotowanie prezentacji nt. możliwości inwestycyjnych w Mołdawii - głównie sektor mięsnej i mlecznej produkcji zwierzęcej, przetwórstwo warzyw); organizacja seminarium biznesowego i spotkań B2B w ramach *Dni Polskiego Biznesu* w Mołdawii; zaangażowanie w kwestie związane z wykorzystaniem polskiego kredytu rządowego w pomocy związanej na rozwój mołdawskiego rolnictwa (m.in. interwencja ambasadora z powodu opóźnień w zatwierdzaniu przez miejscowe MF faktur za dostawy finansowane ze środków kredytu); działania informacyjne nt. zasad udzielania kredytu, poszukiwania partnerów, możliwości finansowania inwestycji (*Sorter, Wesstron, Greenhouses, Proenergia, Inenergia, Pesa, Solaris, Feerum, Euromasz Food, Abplanalp*); wsparcie największej polskiej inwestycji w Mołdawii - firmy *Moldova Zahar* - spółki córki Krajowej Spółki Cukrowej, tj. interwencje w związku z brakiem dostawy gazu do cukrowni oraz w sprawie naruszania zasad uczciwej konkurencji w związku z nieprawnie nałożonym cłem na cukier; wielokrotne interwencje w sprawie zakazu importu z Polski mięsa drobiowego i wieprzowiny (firma *Polesie*).

Rynki azjatyckie:

Malezja/Kuala Lumpur - wspieranie uzyskania akredytacji dla eksportu polskiej wieprzowiny – w efekcie Polska uzyskała uprawnienia eksportowe, a dziewięć firm zostało akredytowanych; wspieranie uzyskania akredytacji i otwarcia rynku mleka w Malezji – w efekcie 16 polskich firm uzyskało uprawnienia eksportowe; wsparcie w uzyskaniu zezwoleń na eksport mięsa drobiowego na Filipiny – zatwierdzenie zakładu *POLSKAMP Sp. z o.o.* i rozpoczęcie procesu zatwierdzania *POLSKAMP SA*; uzyskanie decyzji władz Filipin o odwołaniu zakazu eksportu mięsa drobiowego wprowadzonego po wybuchu ptasiej grypy w Polsce; rozpoczęcie procesu akredytacji 22 zakładów (wołowina) na Filipinach; rozpoczęcie procesu dopuszczenia polskich jabłek do rynku; uzgodnienia dokumentacji weterynaryjnej i uzyskanie szczegółowych informacji na temat warunków importu żywności na pasze i premiksy paszowe, kazeiny i kazeiniany; uzyskanie warunków akredytacji magazynów spożywczych; wystąpienie o warunki eksportu mięsa kurcząt do Brunei Darussalam; uzyskanie szczegółowych warunków eksportu jaj i wyrobów na bazie proszków jajecznych do Malezji; uzyskanie szczegółowych warunków eksportu owoców i świeżych warzyw do Malezji oraz na Filipiny; organizacja stoisk promocyjnych na targach *Tastes of Europe 2016* (żywność delikatesowa, śniadaniowa, napoje, słodczy, miody z Polski), *Sabah International Expo 2016* (prezentacja półproduktów do produkcji żywnościowej – mączki, koloranty, zagęszczacze, syropy), *Food & Hotel Penang 2016* (udział firm z Polski na stoisku WPHil, prezentacje owoców, napojów, żywności śniadaniowej, wyrobów z ryb, słodczy i miodów), *IFEX Philippines 2017* (współorganizacja misji polskich przedsiębiorców na Filipiny, prezentacja proszków mlecznych, wyrobów na bazie mleka, zdrowej żywności, żywności śniadaniowej, żywności tradycyjnej, napojów, miodów, słodczy, alkoholi, składników do produkcji żywności), *Malaysia International Food & Beverages 2017* (ekspozycja polskich produktów spożywczych dostępnych na rynku Malezji), *Food & Hotel Malaysia 2017* (udział polskich przedsiębiorców na stoisku WPHil - żywność śniadaniowa, oferta owoców, napojów, słodczy, dżemów, owoców liofilizowanych, wyrobów czekoladowych, napojów kawowych, napojów energetyzujących); seminarium nt. polskich jabłek i wyrobów na bazie jabłek; prezentacja polskiej żywności podczas „*Polish Business Networking Night 2016*”; publikacje: dla Magazynu „*Polskie*

Mięso” o rynku i warunkach dostępu do rynku mięsa w Malezji, artykuł o polskich jabłkach i wyrobach z jabłek w „China Press”; prezentacja polskiej wytwórni pierogów i kiełbas w Manili „Babci Kuchnia” w kwartalnikach „Business News From Poland”.

Tajlandia/Bangkok - prowadzenie działań wspierających ws. procedury dopuszczenia polskich jabłek do rynku Tajlandii; współpraca z polskimi firmami spożywczymi i udział w targach spożywczych THAIFEX w Bangkoku; wsparcie GIW i GIORIN w negocjacjach dot. dostępu do rynku dla produktów: jajecznych i przetworzonego białka zwierzęcego (negocjowane są finalne zapisy w bilateralnie uzgodnionym świadectwie zdrowia dot. importu piskląt jednodniowych do Tajlandii); wspieranie firm z sektora maszyn rolniczych oraz własne stoisko ambasady na targach SIMA 2017.

Wietnam/Hanoi - dostarczanie opracowań analitycznych dot. wietnamskiego rynku; wsparcie techniczno-organizacyjne i merytoryczne misji gospodarczych do Wietnamu, jak i wsparcie wietnamskich potencjalnych partnerów dla polskich producentów i eksporterów żywności; aktywna rola w rozwiązywaniu sporów handlowych między polskimi firmami, a wietnamskimi partnerami, z czego niemal we wszystkich przypadkach udało się osiągnąć porozumienie; organizacja wizyty studyjnej dziennikarzy telewizyjnych na temat polskiego sektora rolno-spożywczego, wskutek czego powstało i zostało wyemitowanych szereg programów; wsparcie misji Krajowej Rady Drobniarstwa – Izby Gospodarczej (KRD-IG) do miasta Ho Chi Minh, współorganizacja seminarium, organizacja wywiadów medialnych; pomoc w promocji stoiska na targach Vietfood; wsparcie misji Agencji Rynku Rolnego; pomoc w promocji stoiska na targach Vietfood; wsparcie podróży studyjnych wietnamskich dziennikarzy i przedsiębiorców na targi Polagra, obejmujące rekrutację uczestników, przygotowanie merytoryczne, procedury wizowe; wsparcie KRD-IG w misji towarzyszącej oficjalnej wizycie Komisarza UE ds. Rolnictwa, Phila Hogana do Wietnamu.

Gruzja/Tbilisi – organizacja stoiska informacyjnego „POLAND” na międzynarodowych targach Agro Food Drink Tech Expo w Tbilisi - oferta 20 polskich firm rolno – spożywczych, rozmowy B2B (firma produkcji maszyn rolniczych Dozamech w wyniku rozmów przeprowadzonych na stoisku placówki dokonała sprzedaży maszyny do produkcji paszy); wsparcie misji handlowych dot. promocji polskich marek przemysłu spożywczego w Gruzji; aktywne uczestnictwo w prezentacjach polskich produktów dla gruzińskich dystrybutorów; promocja polskich marek przemysłu spożywczego podczas międzynarodowego charytatywnego świątecznego jarmarku (stoisko z kilkunastoma polskimi markami oraz choinkami obecnego w Gruzji polskiego producenta roślin ozdobnych – Grąbczewscy – Agromax-Decor, który dokonał bezpośredniej inwestycji koło Tbilisi, gdzie uprawia i sprzedaje rośliny ozdobne - rośliny z logiem tej firmy są także prezentowane podczas innych wydarzeń organizowanych przez placówkę.

Kazachstan/Astana – wsparcie w finalizacji zakupu młynów zbożowych od firmy Spomasz Toruń dla odbiorców w Szymkencie (aktualnie prowadzone są rozmowy z odbiorcami w północnym Kazachstanie); wsparcie w organizacji dwustronnego spotkania na szczuble wiceministrów rolnictwa, podczas którego omawiano m.in. kwestie dostępu do tamtejszego rynku; czynny udział placówki w imprezach targowych sektora rolno-spożywczego (targi Kazagro, Agro Invest Forum oraz o charakterze ogólnogospodarczym - Astana Economic Forum); działania na rzecz promocji polskiego sektora rolnego na terenie Kirgistanu (kraj dodatkowej akredytacji placówki).

Uzbekistan/Taszkient - organizacja stoisk informacyjno-promocyjnych na pięciu specjalistycznych targach branży rolno-spożywczej w Uzbekistanie i czterech wystawach uniwersalnych w Tadżykistanie, na tę okazję przygotowano katalogi branżowe polskich producentów i eksporterów wyrobów rolno-spożywczych (3 katalogi pn. „Rolnictwo, przetwórstwo rolno-spożywcze, artykuły spożywcze”, obejmujące ofertę około 200 polskich podmiotów gospodarczych i izb branżowych); dystrybucja materiałów promocyjnych ok. 30 polskich firm; organizacja forum biznesu, seminariów i spotkań B2B w Taszkencie oraz w Samarkandzie z prezentacjami konkretnych firm, przekazanie największym sieciom handlowym w Uzbekistanie i Tadżykistanie materiałów promocyjnych polskich

firm; wsparcie działań promujących *Polagra Food* (targi odwiedziły 3 grupy uzbeckistańskich i tadżykistańskich przedsiębiorców); opracowanie przewodników nt. wwozu nawozów pochodzenia roślinnego do Uzbekistanu, warunków prowadzenia działalności gospodarczej w tym kraju, rynku rolniczego i transportowego Uzbekistanu i tamtejszego rynku makaronu; interwencje pisemne w urzędach centralnych; dystrybucja materiałów promocyjnych w kraju urzędowania.

Turcja/Ankara - promocja polskich produktów rolnych i spożywczych na targach w Turcji, z naciskiem na owoce, mrożonki z owoców, żywność wysoko przetworzoną i wołowinę; interwencje w sprawie nieuczciwych przetargów (dyskryminowanie polskich producentów) na zakup wołowiny z importu, organizowanych przez Państwową Agencję Mięsa i Mleka w Turcji.

Tajwan/Tajpej - działania na rzecz dopuszczenia polskich produktów spożywczych na rynek tajwański (drób, wieprzowina, jabłka, cebula) – kontakty z tajwańskimi (*BAPHIQ*) oraz polskimi (*GIW, GIORIN*) władzami fitosanitarnymi, a także z zainteresowanymi eksporterami i importerami; działania z innymi państwami członkowskimi UE w celu poszerzenia bazy dopuszczonych produktów rolno-spożywczych na terenie Tajwanu; doprowadzenie (w listopadzie 2016r.) do otwarcia rynku drobiu na Tajwanie dla polskich producentów; podpisanie przez Dyrektora Generalnego WBH (w czerwcu br.) porozumienia o współpracy w dziedzinie rolnictwa pomiędzy Polską a Tajwanem (na jego mocy w listopadzie/grudniu 2017r. w Tajpej mają się odbyć pierwsze konsultacje rolne); udział w największych targach spożywczych - *Taipei Food Show* w edycji 2016 i 2017 – organizacja polskiego stoiska z ARR oraz seminarium promocyjnego dla polskich eksporterów żywności z udziałem przedstawicieli władz Tajwanu i głównych importerów; zorganizowanie dwukrotnie tzw. *store-check* dla misji producentów polskich uczestniczących w *Taipei Food Show*; współorganizacja spotkań w ramach misji KIG producentów żywności (stworzenie kanałów komunikacyjnych m.in. z Tajwańskim Stowarzyszeniem Producentów i Eksporterów Owoców i Warzyw oraz Tajwańskim Stowarzyszeniem Importerów Mięsa Mrożonego); zorganizowanie badania rynkowego dla *Carpatia Cluster*; pomoc w organizacji promocji europejskiej jakości mięsa wołowego w ramach kampanii przeprowadzanej na Tajwanie oraz audyt wydarzenia na prośbę ARR.

Japonia/Tokio - wspieranie dwustronnych negocjacji ws. wznowienia importu polskiej wieprzowiny, w związku z zakazem wprowadzonym w 2013r. po wystąpieniu ASF (afrykańskiego pomoru świń) w Polsce; wspieranie działań, które doprowadziły do zniesienia w sierpniu 2017r. zakazu importu polskiego drobiu, wprowadzonego w listopadzie 2016r. ze względu na przypadki ptasiej grypy; wspieranie interesów polskich zakładów eksportujących wołowinę do Japonii, np. w przypadkach zatrzymywania przesyłek przez japońskie służby kwarantanny (zakłady: „*OSI Poland Foodworks*” Sp. z o.o., „*Sokotów S.A.*”).

Zjednoczone Emiraty Arabskie/Abu Zabi - wsparcie kampanii promocyjnej programu ARR „*Europejskie Jabłka Dwukolorowe*”; współorganizacja *Polish Gourmet Festival*, w tym przygotowanie przez polskich kucharzy lunchu roboczego *Polish Culinary Experience* oraz *Gala Dinner* dla lokalnych przedstawicieli środowisk gospodarczych (udział wiceministra ds. handlu zagranicznego i przemysłu); wsparcie wizyty przedstawicieli polskiej administracji publicznej oraz przedsiębiorców branży drobiarskiej (KRD-IG) w ramach programu „*Europejski drób - w jakości siła*”, organizacja spotkań delegacji z administracją i agencjami odpowiedzialnymi za import żywności, konferencji prasowej oraz spotkań B2B; wsparcie targów *Polagra Poznań* oraz *PTAK WARSAW EXPO* w Warszawie w pozyskaniu emirackich przedsiębiorców do udziału w misjach na ww. targi; wsparcie grup wystawców targów *SFF 2017*, którzy uczestniczyli w targach w ramach programów pomocy publicznej (KOWR i KRD) oraz indywidualnych wystawców; organizacja seminariów nt. rynku, organizacja spotkań z administracją rządową oraz instytucjami zajmującymi się bezpieczeństwem i obsługą importu towarów rolno-spożywczych; działania w zakresie udrożnienia polskiego eksportu towarów rolno-spożywczych wymagających certyfikatu *halal*, współpraca z delegaturą EU ws. zniesienia zakazu *stunningu* drobiu przy uboju wprowadzonego przez Emiraty w 2017r., pozyskanie wymagań eksportu dla PIORIN, działania na rzecz pozyskania powierzchni dla MRiRW i ARR/KOWR na najbardziej

prestżowe targi branżowe w regionie zatoki - *Gulfood 2018* (Dubaj); działania na rzecz zniesienia zakazu importu jaj z Polski, a także współpracy między polskimi agencjami związanymi z rolnictwem (gł. KOWR) z *Abu Dhabi Farmers' Services Centre ADFCS* (dostawy nawozów i materiału siennego, wymiana doświadczeń w obszarze wspierania rolnictwa, dostawy sprzętu na potrzeby „małego rolnictwa”).

Katar/Doha - organizacja misji gospodarczej do Kataru w ramach projektu *Polska Presents* z udziałem 30 przedstawicieli polskiego biznesu, w tym sektora rolno-spożywczego; opracowanie przez placówkę i udostępnienie na jej stronach specjalnego przewodnika dla przedsiębiorców sektora rolno-spożywczego po rynku katarskim; uzyskanie od miejscowych organów listy wymogów fitosanitarnych dla produktów importowanych do Kataru i przekazanie do MRiRW; ułatwienie kontaktu polskich organów (GIS) z miejscowymi odpowiednikami, co doprowadziło do zniesienia przez katarskie władze embarga na import polskiej wołowiny i drobiu oraz ich przetworów.

Australia/Canberra - przygotowanie stoisk dla polskich firm na targach spożywczych *Fine Food Australia* w Melbourne (2016) i Sydney (2017); promocja atutów polskiej gospodarki, prezentacja możliwości polskiego przemysłu spożywczego oraz ofert poszczególnych firmy z branży przetwórstwa spożywczego (m. in. *Suempol, Eco-Vit i Maspex*); interwencje dla Inspekcji Weterynaryjnej m.in. w sprawie negocjacji świadectw pochodzenia na mleko i produkty mleczne oraz osłony kolagenowe; analiza na potrzeby MRiRW w zakresie możliwości eksportu produktów rolnych (jabłka i warzywa) na rynek australijski.

Nowa Zelandia/Wellington - w Auckland przedstawiciele polskiego sektora mięsnego wzięli udział w targach *Fine Food 2016* - imprezie wystawienniczej skupiającej sektor spożywczy, hotelarski i gastronomiczny. Do Nowej Zelandii przyjechali reprezentanci Unii Producentów i Pracodawców Przemysłu Mięsnego (UPEMI) oraz firm *Food Service sp. z o.o., ZM Henryk Kania S.A., NoriDane Foods Polska, Sokołów S.A., Madej & Wróbel sp. z o.o. oraz Elkopol sp. z o.o.* Stoisko polskiej kampanii *Meat directly from Europe*, jedno z najbardziej atrakcyjnych i nowoczesnych, cieszyło się dużą popularnością wśród zwiedzających. Każdego dnia targów odbywało się kilkanaście spotkań B2B. Na targach *Fine Food* odrębne sąsiednie stoisko miała ambasada. Placówka opracowała „Przewodnik dla polskich przedsiębiorców”, w którym zawarto szereg wskazówek i praktycznych informacji o miejscowym rynku.

Rynki afrykańskie:

Etiopia/Addis Abeba - organizacja wizyty studyjnej w Polsce przedstawicieli etiopskiej administracji rządowej, m.in. sektora rolno-spożywczego, w ramach finansowanego przez UE instrumentu *Transformation Triggering Facility* (uczestnicy odbyli spotkania w: Głównym Inspektoracie Weterynarii, Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Rynku Rolnego, zakładach *Sokołów S.A., Urbanek, SM Mlekovita*); udrożnienie kontaktów krajowym podmiotom gospodarczym zainteresowanym możliwościami inwestycji w sektorze rolno-spożywczym w Etiopii (dot. produkcji lodów, budowy młynów zbożowych, produkcji miodu); pomoc w organizacji spotkań w miejscowych instytucjach państwowych sektora rolno-spożywczego dla firmy krajowej oferującej silosy i *know-how* w zakresie zarządzania zbożem i innymi ziarnami oraz w nawiązaniu kontaktu z etiopskimi uczelniami rolniczymi oraz wydziałami weterynarii i rolnictwa pozostałych uczelni dla ew. zainicjowania współpracy; organizacja Polsko-Etiopskiej Konferencji Biznesowej i III. Polsko-Etiopskiego Forum Gospodarczego, w którym wzięły udział dwa krajowe podmioty gospodarcze sektora rolno-spożywczego.

Algieria/Algier - współpraca na rzecz maksymalizacji liczby uzgodnionych świadectw weterynaryjnych na polskie produkty; negocjowanie nowych umów o współpracy, promowanie dwustronnych wizyt; szukanie możliwości finansowania w ramach programu UE „*Twining*”; nawiązywanie współpracy pomiędzy państwowymi instytucjami sektora rolnego – agencjami, służbami weterynaryjnymi i

fitosanitarnymi, agencjami handlowymi i produkcyjnymi; prowadzenie działań politycznych na rzecz przeciwdziałania ograniczeniom importowym, w głównej mierze poprzez motywowanie instytucji UE do utrzymania wolnego handlu UE-Algeria; kojarzenie algierskich i polskich przedsiębiorców sektora, rozwój relacji B2B; umożliwienie dostępu dla polskich eksporterów do publicznych agencji zakupowych; informowanie o przetargach; wspieranie firm w rozwiązywaniu problemów natury logistyczno-celnej; wsparcie delegacji przedsiębiorstw oraz uczestnictwa w imprezach targowych; organizacja polskich stoisk na targach rolnych i spożywczych; aktywne uczestnictwo pracowników ambasady, przede wszystkim radcy ds. rolnych, w wydarzeniach sektora rolnego w Polsce: konferencjach, seminariach, targach, na których promowana jest ekspansja na rynku algierskim; rozwój współpracy naukowej i wdrożeniowej sektora rolno-spożywczego.

Senegal/Dakar – współorganizacja w 2016r. misji KIG w Dakarze, w ramach której polscy przedsiębiorcy (także z branży rolno-spożywczej) spotykali się z lokalnymi firmami i instytucjami wspierającymi wymianę handlową (APIX); organizacja forum ekonomicznego, w którym uczestniczyli przedstawiciele polskiego biznesu z sektora rolno-spożywczego przy okazji wizyty prezydenta Macky Salla w Warszawie w październiku 2016r.; organizacja wizyty studyjnej w Polsce dla dziennikarzy publicznego senegalskiego radia i telewizji, którzy mieli okazję zapoznać się z ofertą polskich firm z branży rolno-spożywczej (*Fruit Group, Ursus*); wspierania działań Głównego Inspektoratu Weterynaryjnego zmierzających do uzyskania świadectwa dla mięsa drobiowego i produktów z mięsa drobiowego wysyłanego do Gwinei Bissau.

RPA/Pretoria - bieżące kontakty ambasady z Ministerstwem Rolnictwa, Leśnictwa i Rybołówstwa RPA (DAFF) oraz z podległymi mu organizacyjnie jednostkami m.in. w zakresie umowy o *Współpracy w Rolnictwie RP-RPA*, procedury uzyskania dostępu do rynku RPA dla mięsa wieprzowego, mięsa drobiowego; analiza możliwości i warunków intensyfikacji obrotów towarowych w sektorze rolno – spożywczym; przekazywanie doświadczeń Polski dot. modernizacji rolnictwa, przygotowania do uczestnictwa przedstawicieli sektora rolnego krajów akredytacji placówki w targach *Polagra Food* w Poznaniu; wsparcie polskich firm z branży rolno-spożywczej podczas rozmów ambasadora w różnych prowincjach RPA oraz w Mozambiku, Botswanie i Namibii, Zambii i Malawi; udział ambasadora w podpisaniu umowy pomiędzy firmą URSUS a Agencją Promocji Zambii i w położeniu kamienia węgielnego pod budowę montowni traktorów URSUS w tym kraju.

Egipt/Kair - promocja polskiej branży spożywczej na międzynarodowych targach *Food Africa 2017* poprzez współorganizację z MRiRW narodowego stoiska promocyjno-informacyjnego.

Angola/Luanda – wsparcie polskich producentów napojów bezalkoholowych poszukujących na rynkach angolskim, jak i państw sąsiednich importerów swoich produktów; wsparcie polskich firm w rozmowach z władzami Angoli nt. montowni maszyn rolniczych i traktorów.

Rynki amerykańskie:

Brazylia/Brasilia - dzięki zabiegom placówki doszło do ustanowienia *prelistingu*, na mocy którego polskie zakłady przetwórstwa mlecznego wpisane na tę listę mogą dokonywać eksportu uzgodnionych ze stroną brazylijską produktów. W przypadku gdy zakład zgłasza placówce jakikolwiek problem techniczny związany z eksportem, zmianą nazwy zakładu czy produktu, ambasada udziela niezbędnej pomocy w rozwiązaniu problemu. Producenci rolno-spożywczy zgłaszający się do placówki z pomysłem wprowadzenia produktu na brazylijski rynek dostają informację dotyczącą procedur (proces dopuszczenia produktów rolno-spożywczych jest długi i skomplikowany). W końcowej fazie znajduje się również dopuszczenie na brazylijski rynek naturalnego soku z jabłek.

Kanada/Ottawa - opracowanie licznych analiz i raportów wraz z rekomendacjami na potrzeby MRiRW, PIORiN, GIW, MR i innych polskich instytucji; rozpoznanie nowych możliwości rynkowych i możliwości przyspieszenia otwarcia rynku kanadyjskiego na kolejne produkty rolno-spożywcze z

Polski (zwłaszcza wyroby alkoholowe, mięso drobiowe i wołowe, wędliny, warzywa i owoce); wsparcie polskich eksporterów w zakresie kontaktów z władzami kanadyjskimi (np. z agencją ds. inspekcji żywności CFIA).

Kolumbia/Bogota - interwencje w celu przyspieszenia prowadzonych przez urzędy kolumbijskie postępowań ws. zezwoleń eksportowych dla polskich jabłek i produktów spożywczych (mleko, przetwory mięsne); organizacja polskiego stoiska podczas targów „*Agrofuturo*” w Medellín (udział trzech polskich firm z sektora rolno-spożywczego: *PRONAR, URSUS, Intermag*); pomoc w organizacji spotkań firmy *Pol-Mot (Ursus)* z partnerami kolumbijskimi z Bogoty i Medellín zainteresowanymi importem sprzętu rolniczego; organizacja polskiego stoiska informacyjnego podczas XXI edycji Międzynarodowych Targów Rolniczych „*Agroexpo*” (13-23.07.2017r.) w Bogocie (udział sześciu wystawców z Polski).

Chile/Santiago – promocja polskiego sektora rolno-spożywczego na targach *EF&S*; planowany udział w przyszłorocznej edycji targów; opublikowanie 40-str. katalogu prezentującego sektor rolno-spożywczy w Polsce z uwzględnieniem opisu polskiej gospodarki na tle innych państw oraz polskich zwyczajów żywieniowych; opublikowanie w listopadzie 2016r. artykułu nt. polskiego sektora rolno-spożywczego w największym dzienniku gospodarczym w Chile *Diario Financiero*.

Meksyk - organizacja stoiska na targach spożywczych *Expo ANTAD & Alimentaria* – Guadalajara (marzec 2016r.); działania na rzecz uzgodnienia wzoru świadectw fitosanitarnych dla produktów mlecznych (Kostaryka i Meksyk); uzgodnienia dokumentów umożliwiających sprzedaż mięsa drobiowego i jego pochodnych; w ramach rozpoczętej modyfikacji umowy globalnej UE-Meksyk zaangażowanie placówki na rzecz uzyskania dostępu do rynku meksykańskiego dla świeżego mięsa wieprzowego (planowane otwarcie rynku pod koniec bieżącego roku), jabłek i gruszek oraz ziaren pszenicy.

Wenezuela/Caracas - prezentacja polskiego sektora rolno-spożywczego w stowarzyszeniu Izby Gospodarczych Wenezueli *FEDECAMARAS*; udział w Targach Spożywczych w Caracas: prezentacja przemysłu rolno-spożywczego poprzez katalogi, ulotki, informacje oraz degustację polskich wędlin; opracowanie katalogu nt. sektora rolno-spożywczego i propagowanie materiału wśród wenezuelskich biznesmenów i przedstawicieli władz; podjęcie próby wprowadzenia na wenezuelski rynek produkcji polskich traktorów.

Kuba/Hawana - wsparcie procesu uzyskania licencji eksportowych oraz kontaktów z kontrahentami dla przedsiębiorstw z sektorów tłuszczowego, drobiowego oraz przetwórstwa mlecznego; wsparcie przedsiębiorstw eksportujących maszyny rolnicze; przekazanie polskim firmom (sprzedaż jabłek) zainteresowania strony kubańskiej i zainicjowanie działań w celu wejścia na rynek.

Panama - wsparcie polskich przedsiębiorstw w kontaktach z instytucjami miejscowymi (Inspekcją Weterynaryjną i Instytutem Nasiennictwa), zwłaszcza w zakresie pozwoleń na import do Panamy polskiego mleka w proszku, jabłek i kwiatów.